

RÄKNA MED DIN SKOG

Lars Nilsson använder Skogforsks beslutsstöd varje dag i jobbet.

– Jag har alltid Kunskap Direkt öppet i en flik. Verktynen är suveränt lättanvända när jag behöver snabba svar.

Text: MATS HANNERZ | Foto: SVERKER JOHANSSON/BITZER

Till vardags är Lars Nilsson skogsinspektör på Mellanskog med Norra Alfta i Hälsingland som verksamhetsområde. En stor del av tiden tillbringas i skogen där han träffar skogsägare eller planerar åtgärder som avverkning och skogsvård.

Nu mera är läsplattan ett av hans viktigaste hjälpmedel. Där finns Mellanskogs planeringssystem och kartor. I läsplattan kan han logga gränserna vid en traktplanering, lägga in kulturlämningar eller ge förslag på sträckning av basvägen. Mycket finns i de egna systemen, men inte allt.

– Ibland är skogsbruksplanerna inte uppdaterade, även om de är digitaliserade. Då får jag göra nya skattningar och ibland slå några re-laskopytor, berättar han.

Alltid öppet

Mätningarna blir data som han använder för att beräkna virkesförråd, ståndortsindex eller när det är dags att gallra. Och det är där Skogsforsks beslutsstöd Kunskap Direkt kommer in.

– Jag har alltid Kunskap Direkt öppet i en flik. Verktøygen är suveränt lättanvända när jag behöver snabba svar. Tidigare fick man släpa med sig tabellverken

på papper. Fungerar bra en torr dag, men inte efter en vecka i regn.

Även på kontoret

I skogen är det de enkla verktøygen han använder, och även tabeller som lägsta slutavverkningsålder. På kontoret kan det bli en slagning i gödslingskalkyl eller något annat verktøygen beroende på behov. Han ser också en annan styrka med Kunskap Direkt – vid mötet med skogsägare.

– Jag brukar alltid tipsa om Kunskap Direkt och att många av svaren finns där. De flesta brukar bli positivt överraskade.

De äldre hänger med

Här passar han också på att slå hål på fördommen att skogsägare skulle vara för gamla för att använda internet. När det kommer till skogliga webbsidor tycker han snarare tvärtom.

– Många av de äldre skogsägarna förstår gallringsmallen, och lär sig snart knapptryckningarna för att komma dit. De yngre ”kan allt” om datorn, men kan ha svårt att se hur gallringsmallen är uppbyggd. Vem har kortast inlärningskurva, frågar han retoriskt?

Och hur är det med mobiltäckningen – fungerar internet i ödemarken? Lars har faktiskt nästan alltid uppkoppling i sin läsplatta, däremot långt ifrån alltid i telefonen. Den större antennen i plattan gör underverk i skogarna väster om Bollnäs.

Genväg från forskning till praktik!

Forskarnas egna modeller och verktøygen kan vara kvalificerade och svåra att tränga in i för icke-expert. Med beräkningsverktøygen i Kunskap Direkt får skogsägaren i stället hjälp med alla beräkningsstegen. De utförs i bakgrunden och användaren behöver bara mata in uppgifterna om sin egen skog och sedan serveras ett resultat. Verktøygen kan därför ses som en direktlänk, en genväg, från forskning till praktik.

3

SMARTA
VERKTYG

RÖJNING

Det är hög tid att sluta se röjningen som en kostnad, det är en investering och en nödvändighet för att få stormfasta, växtliga bestånd med god kvalitet.

Verktøyget Røjningsanalys räknar ut hur beståndet utvecklas med och utan røjning med olika stamtätheter, medelhöjder och trädslagsblandningar. Hur ser beståndet ut när det är dags för förstagallring? Och hur utvecklas det fram till slutavverkningen? Verktøyget gör en totalanalys av ekonomin och det visar sig att ofta är røjningen betald redan vid den första gallringen! Det kostar ju mycket att gallra bort många klana stammar.

www.kunskapdirekt.se/rojningsanalys

En lönsam nödvändighet

BESTÅNDSVAL

Den som vill räkna som en klassisk skogsekonom ska styra slutavverkningen till de bestånd som förräntar sig bäst. Det kan skära i hjärtat att ta ner den välbestockade och gamla granskogen, men om den inte växer så snabbt längre kan det ändå vara lönsamt att förnygra den och låta den glesare tallskogen stå kvar på tillväxt.

Programmet räknar ut hur beståndet kommer att växa de närmaste åren och räknar sedan fram en visarprocent, ett mått på hur värdet förändras över tiden. Verktøyget används också för att få fram tillväxtdata, avverkningskostnader, timmervärden och rotnetton.

Känns den förvalda prislistan fel? Då är det bara att justera i grundförutsättningarna, verktøyget har många inställningsmöjligheter.

www.kunskapdirekt.se/bestandsval

Här prioriterar du dina avverkningar

VAD KOSTAR DET?

När plånboken ska öppnas brukar intresset för siffror vara extra stort. Kostnader för skogsvård, avverkning och vägbyggnad har sålän några fasta prislistor, i slutänden är det en förhandlingsfråga. Men som skogsägare är det ändå bra att ha ett hum om kostnaderna och få en förklaring till varför grannen fick betala 80 kronor kubiken när min avverkning kostade 120.

I Kunskap Direkt finns verktøygen som använder Skogsforsks røjningsfunktioner samt produktionsnormer för skotning och avverkning. Två verktøygen tar upp kostnaden för vägbyggnad och vägunderhåll. Också här måste man använda siffrorna med förnuft, förutsättningarna kan variera. Men verktøygen ger en bild av vilka faktorer som påverkar prisbildningen.

www.kunskapdirekt.se, sök Kostnader och hitta verktøygen för gallring, slutavverkning, røjning, vägunderhåll och vägbyggnad.

Och varför blir det olika priser?